

ОСНОВИ ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тип дисципліни	Вибіркова
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	4,0
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати сутність та специфіку художньої літератури як мистецтва слова, засади, методи її вивчення, критерії оцінки літературних творів, основні терміни, поняття, поетичні засоби, принципи поділу за критеріями на роди, жанри їх засоби враження, історичні періоди, а також історію розвитку теорії літератури як науки та однієї з основних ланок літературознавства. Студенти мають вільно володіти знаннями про особливості теорії літератури як науки: відрізнити теоретичні засади літературознавства від історичних та критичних. Оскільки теорія літератури має універсальний та інтернаціональний характер, то даному курсі студенти ознайомляться з досвідом та працями українських та зарубіжних теоретиків літератури: Ф. Прокопович, М. Довгалецький, Гулак-Артемівський, А. Метлинський, А. Максимович, П. Житецький, О. Потебня, О. Огоновський, О. Колесса, О. Барвінський, В. Антоновим, М. Грушевський, М. Драгоманов, П. Куліш, І. Франко, М. Вороний, М. Федюшко (Євшан), Д. Чежевський, Л. Білецький, Г. Костюк, Ю. Шевельов (Шерех), Г. Сивокінь, Г. Грабович, І. Качуровський, О. Забужко, М. Ігнатенко, А. Козлов, М. Зубрицька, М. Ільницький, Арістотель, І. Тен, В. Гюго, Е. Еннекен, Дж. Фізер, М. Метерлінк, Т. С. Еліот, З. Фройд, Н. Фрай, Ж.-П. Рішар, М. Гайдегер, Г.-Г. Гадамер, П. Рікер, К.-Л. Строс, Р. Барт, Ж. Деріда, Ю. Крістева, Е. Шовалтер та ін.

Зміст навчальної дисципліни: Вивчення зарубіжної літератури не може бути плідним без урахування великої кількості загальних понять про окремі властивості та особливості художніх творів та літературного процесу в цілому. Тож дослідження, узагальнення та систематизацію загальних літературознавчих понять здійснює теорія літератури. Це узагальнююча наукова дисципліна, оскільки поставленні нею проблеми можуть бути розроблені тільки на основі глибоких досліджень багатьох національних літератур на різних етапах їх історичного розвитку. Теорія літератури досліджує загальні й спільні для кожної окремої національної літератури закони й закономірності, що пов'язують літературу з навколишньою дійсністю, а також внутрішньо-літературні закони. Овносні жанри теорії літератури: монографії, статті, огляди, есе.

Запланована навчальна діяльність: не менше 1/3 від загальної кількості годин.

Форми (методи) навчання: інтерактивні лекції та практичні заняття з елементами проблемності, вербальні методи (розповідь, пояснення, бесіда), проблемні (мозковий штурм, дискусія, обговорення, коментар, кейси, «коло ідей»), ігрові (ситуаційне моделювання, рольові та ділові ігри, імітаційний тренінг), наочні методи (відеофільми, слайди), робота в групі, творчі міні-проекти.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, усні доповіді та презентації результатів індивідуальних досліджень, міні-тести, колоквиум.

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Павличко С. Теорія літератури / Передм. Марії Зубрицької. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.
2. Галич. О., Назарець. В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. Олександра Галича. – К.: «Либідь», 2001. – 488 с.
3. Літературознавчий словний-довідник / За ре. Р.Т. Громяка, Ю. І. Коваліва, В.І. Теремка. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 752 с.
4. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; Пер. з англ. В. Шовкун; Наук. ред. пер. О. Шевченко. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2023. – 503 с.
5. Модульне середовище для навчання MOODLE.

Викладач: кандидат філологічних наук Дубініна К.А.